

AKPA ODU-UWEM MMQÑ

Ezekiel 47:1-12; Eriyarare 22:1-5.

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 409

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Koro nyeñwaña mmqñ nnø owo nsat-itqñ, nyeñwaña idim ke edisat isqñ” (Isaiah 44:3).

Mme Itie-ukpono Abasi

Toto ke eritqñ, mme owo ema esibop mme itie-uwa ndikpono Abasi. Noah ama qbop itie-uwa emi enye akadade okpono onyuñ qkqmdde Abasi ke edifak nsio ke akwa ukwø. Abraham ama qbop itie edikpono Abasi ke ini enye okosimde isqñ Canaan. Jacob akada itiat qbop itie-uwa edi itiat emi ke enye akada anam uدورibout.

Ataya

Ke nditq Israel ekeworode ekpoñ Egypt enyuñ enamde nna mmq ke akai-iköt Sinai, Abasi ama qnø Moses ofuri udomo abaña itie-ukpono Abasi emi ekotde Ataya. Nnyin imodiqñ mme udomo ataya emi. Imokot ibaña efe esop ye mme qføñ ikpehe emi ekekarede enye ekuk ye itie-uwa okpoho emi anam-idiq esidide ndiwa uwa esie man efen enø enye. Ke edisana Ebiet, itie-uwa o-gold ama odu, mbiet edinam-asana, niko mi ke incense itoro Abasi akaka iso asak kpkpru ini. Ke ebede Edisana Ebiet, Ata Edisana Ebiet ama odu, itie emi ekenimde Ekebe Ediom, mme Cherubim enuhø efuk enyuñ esuk iso ese Ñkpq-itie Mbqm. Ke Ata Edisana Ebiet emi, Ubøñ Abasi ama ayama, mbiet Uduq-mmqñ Edisana Spirit.

Itie-ukpono Abasi

Ke ema ekeneñerede ñkpø enim ke isqñ Canaan, Edidem Solomon ama qbop uføk qnø Abasi nte asañade ekekem ke mbiet Ataya oro emi ekesimende esaña, edi enye emi ama otim eye onyuñ okpon. Ekedo ke uføk ukpono Abasi emi, ekekotde Itie-ukpono Abasi emi ekebopde ke obot ke Jerusalem ke Ezekiel okokpono Abasi nte eyenowqñ. Kpkpru eyen eren Jew ekesinyene akwa idorenyin abaña ini emi enye edisañade ye ete esie aka ke uføk-Abasi ke Jerusalem.

Ete Ezekiel ekedo oku, edi akpanikø, ke ema esikpep Ezekiel Ibet Moses ke nde ke nde nte Abasi eketemede, enye ama etiñ ye enye abaña ibet Abasi ke ini mmq esañade ke usuñ, ke ini etiede ke uføk, ke ini edidede idap ye ke ini mmq edemerade ke usenubøk. Ke ebede ibet emi etiñde-tiñ enø enye, Ezekiel ama okop uyo Abasi, enye ama qdøqñ ete, nte ededi ke mme uwa eyen-erøñ ye ebot ye ibiom ekenyin ubøk ewut Akwa Uwa emi akanade nte ewa.

Spirit Abasi ama ada Ezekiel usuñ ke nde ke nde tutu osim isua idorenyin emi enye okokponde ekem ndisaña ye ete esie nka ke Itie-ukpono Abasi ke ini usqø Nsaña-mbe. Nte afo ukpukereke nte Ezekiel esede ete esie osiode anana-ndo eyen-erøñ isua kiet nte ibet eketemede? Ke ema ekesio eyen-erøñ oro enim, ema etim ekpeme enyuñ ebøk enye ke usen duopenañ tutu ekem ini emi akanade nte eda enye eka Itie-ukpono Abasi man ekewa ke mbubreyo ke ini edifop uwa. Se nte idara qkqyohode esit esie ke ini ete esie okomumde enye ubøk odori ke ibuot eyen-erøñ emi ke ntak idiøk-ñkpø esie ye ofuri uføk mmq. Ke ini enye okowotde eyen-erøñ oro, oku onyuñ osimede iyip ke itie-uwa ekeme ndidi ke ndo-ndo oro ke Ezekiel qkqdøqñ ete ke Abasi efen qnø imø, enye onyuñ ekpe ebiere ke esit ndinam akpanikø nnø Abasi ke ofuri ini uwem esie.

Ezekiel ama okot oto ke ibet kpkpru usen, onyuñ qbøñ akam, onyuñ esik ekpere Abasi. Ke ini enye okosimde isua edip ke emana, enye ama qtøqñ ndinam utom ye mme oku ke Itie-ukpono Abasi.

Ntañ-mfep

Ke ini Nebuchanezzar, edidem Babylon ekedide ekqñ ke Jerusalem qyøhø ikaba ema emum Ezekiel ke mbuot-ekqñ ekqø ye nditq Jew tqøn duop (10,000). Mmø ema ekediana ye nditq Judaea eken emi eketañde nte mbuot-ekqñ ke akpa eka ke Babylon, emi Daniel ye mme ufan esie ita ekedude ke otu mmq. Mme Jew ema eka ye Ñwed Ibet mmq, ndusuk mmq ema eka iso ndikot ikø

Abasi, enyuñ ebøñ akam, enyuñ esaña ekpere Abasi okposuk edi nte mmø ekedude ke isøñ ukpono-nadem ke Babylon. Edi ata ediwak etut utøñ enyuñ esøñ ibuot.

Ezekiel Nte Anditiñ Ntiñ-nnim Ikø Abasi

Abasi ama ønø Ezekiel mme økpøsøñ nduri utøñ ete økwørø ønø mme Jew emi eketañde efep, ødøhø mmø ete edieke mmø mikpøñke mme idiqk-ñkpø mmø ye ntut-utøñ mmø ye Abasi, ubierikpe Abasi eyedi etiene mmø, edi edieke mmø edikabarede esit Abasi eyenyene mbøm onyuñ ada mmø. Abasi ama ayarade ata ediwak ñkpø emi editibede ke utit eyo ønø Ezekiel, kpasuk nte Enye akanamde ønø Daniel ye mme anditiñ ntiñ-nnim ikø Abasi eken.

Abasi edi ukem kpukpru ini. Etop emi enye økønøde Ezekiel ekem ye etop emi Enye økønøde Daniel ye mmø eken emi nnyin ikotde mme ntiñ-nnim ikø mmø ke Ñwed Abasi. Ke akpatre Ñwed ke Ñwed Abasi nnyin imokut ite ke ediyarade emi Abasi økønøde John Edima ekem ye ediyarade emi Enye økønøde Ezekiel ye Daniel.

Ñkukut Abañade Itie-ukpono Abasi

Kiet ke otu mme ñkukut emi Abasi økønøde Ezekiel ekedi eke akwa Itie-ukpono Abasi. Owo ye uruk udomo-ñkpø øbiøñore Ezekiel ke iso ndiwut enye mme udomo, mbana ye mme utom eke Itie-ukpono Abasi emi, emi ekeneñerede ebiet Itie-ukpono Abasi Solomon.

Ke ini owo oro ye uruk udomo-ñkpø adade Ezekiel edi ke iso enyin-usuñ Uføk-Abasi, Ezekiel okut mmøñ nte otopde øwørø ke idak asañudøk. Ke ekikere nnyin, yak nnyin etiene owo emi nte enye odemode ke ibio-idomo-okuk. Ibio-idomo-okuk kiet edi ñkpø nte inches 18, mme tøñøde ke ekuñ-ubøk sim ibuot anyan nnuen-ubøk. Tøsin ibio idomo okuk kiet ada Ezekiel esaña ke mmøñ ikpat ukot. Ke ini enye odemode tøsin kiet efen, akpa ototim øtuñø onyuñ añaña enye onyuñ ada Ezekiel esaña ke mmøñ, mmøñ onyuñ osim edøñ. Enye onyuñ øtøñø ntak odomo tøsiñ ibio-idomo-okuk ndien mmøñ osim enye isin. Ndien enye odomo tøsiñ efen ndien edi akpa emi owo mikemeke ndisaña mbe; koro mmøñ oro øtuñøde, onyuñ edide mmøñ ewøk.

Spirit Abasi

Akpa emi edi mbiet mme uwut-ñkpø eke Spirit Abasi. Jesus ama etiñ abaña Akpa odu-uwem Mmøñ. "Enye ødøhø emi abaña Spirit emi mmø emi ebuqtde idem ye Enye edibøde" (John 7:39). Inem Spirit Abasi ke ekpekpera fi kpukpru usen uwem fo. Enye ama etiñ ønø fi øtøñøde ke ini emi afo økøtøñøde ndinyene ifiøk idiqk-ñkpø. Enye ama ødøhø yak afo ødøhø ete, "mmedue", ke ini afo økpøsøñde ibuot ye eka fo, mme akananade esit mbøm ye eyen eka eren mme ñwan. Enye okoyom fi øboñ akam ebeñe Jesus efen ønø fi. Enye ama anam fi ødiøñø ete ke usen kiet ke afo eyeda ke iso Abasi, ndien afo eyeka hell edieke mikanyañake fi. Ke akpatre afo ama akabade øfuø onyuñ enyek abaña ubierikpe Abasi, ndien edieke afo økøbøñde akam okonyuñ ayakde esit fo ønø Abasi, Enye ama anyaña fi onyuñ anam fi edi ata anditiene-Christ.

Ke owo ama økøbøñ erinyaña, Edisana Spirit anam esit anditiene-Christ emi enyene udøñ ndibø enø edinam-asana. Otim okpon akan biøñ udia. Enye ototim oyom Qboñ anam esit esie asana onyuñ anam enye edi edisana. Ndien Edisana Spirit ada enye usuñ nditotim nyom Uduøk-mmøñ Edisana Spirit, ndien ke ini andiyom ødøhøde "Ih" ke kpukpru se Abasi ødøhøde enye anam, Edisana Spirit edi edinim enye Uduøk-mmøñ, mme ndibuk enye ke ubøñ Abasi. Mme Akpa Odu-uwem mmøñ etop ewørø ke uwem esie, akpa emi owo mikemeke ndisaña mbe. Kpukpru ñkpø eke enye anamde ønø Abasi ekabare edi mbufa. Ufañ ye ifet ndinam utom Abasi awak tutu ifet ababa inyuñ iyakke enye enyene ini ndinam kpukpru. Enye enyene odudu ndinam utom.

Mme Okø-Owo

Nte afo obup, "Nso utø utom"? Ndikø mme ukøøñ nnø Jesus. Eyen eren mme ñwan emi etienede Christ edi økø-owo. Enye ekeme nditiñ mbaña Jesus nnø uføn me nsaña uføk-ñwed esie, okot owo edi uføk-Abasi, ønø mkpri ñwed ikø Abasi me ñwed uføk-Abasi esøk iman esie onyuñ øboñ akam abaña mmø eke minyeneke erinyaña.

Edi akpanikø ete ke usen kiet eyebøp uføk-Abasi emi Ezekiel okokutde mi ke isøñ ke Jerusalem, ndien akpa odu-uwem mmøñ emi okotopde øwørø ke idak asaña-udøk eyewere okoduk inyañ onyuñ ønø uwem do. Ke ntak uwak inuñ ye aran isøñ ke inyañ mfin, ndomo iyak kiet ikemeke ndidu uwem do, edi ke ini ukara Christ, ke tøsin isua emi Jesus edidide Edidem, odu-uwem

mmqñ edito ke ufqk-Abasi ke Jerusalem ewet, ndien kpukpru oruk iyak ye unam mmqñ eyedu uwem ke inyañ inuñ. Mme ɔkɔ-iyak eyeda uruk mmq eda ke mben akpa ekɔ ediwak iyak. Mmø eyenuñ eduqk iyire ke akpa enyuñ emum ata ñwak ñkan iyak ke iyire mmq.

Afo emi qbɔde erinyaña mfin emekeme, nte mme ɔkɔ-iyak ke mben akpa mmqñ ke ñkukut Ezekiel, ndida “ata ediwak” owo nsok Abasi kpa idahemi.

Akpa Odu-uwem Mmøñ

Ke isede ke Eriyarare ibuot 22 inyuñ idomode enye ye akpatre ufañ ke ñwed Ezekiel eke ekpepde, nnyin ikut ite ke Abasi ɔkɔnɔ John Edima ukem-ukem eriyarare ke abaña akpa odu-uwem mmqñ. Owo ye uruk udomo-ñkpɔ owut John Ebiet Iduñ Abasi, ata ukem-ukem ye owo oro ye uruk udomo-ñkpɔ emi okowutde Ezekiel edisana Itie-ukpono Abasi, enyuñ ewut mme anditiñ ntiñ-nnim ikɔ emi kiet-kiet akpa odu-uwem mmqñ emi ɔfiɔrɔde oto ebiet Iduñ Abasi. Qtɔ ekededi emi mmqñ emi ɔfiɔrɔde osim, do ke Eto Uwem ɔkɔri, emi ikɔñ ukpeme esie mikpaha, emi mfri uwem osuk edide obufa, emi edade mme ikɔñ esie ekɔk udøñq ofuri idut.

Ebekpo Abasi Ye Eke Eyen-Erɔñ

Akpa emi Ezekiel okokutde ɔkɔtɔñq ke mmqñ? Akpa emi John okokutde ɔkɔtɔñq ke mmqñ? Okoto ke ebiet-iduñ Abasi! Saña kpere Enye, ma Enye, Suk ibuot nɔ Enye, koro Enye edi uwem fo.

MME MBUME

- 1 Nnyin ikot didie ufqk oro Abasi eketemed Moses ete qbɔp?
- 2 Nnyin ikot didie ufqk emi edidem Solomon ɔkɔbopde ɔnɔ Abasi?
- 3 Ke mmqñ ke Ezekiel okokpono Abasi ke uyen?
- 4 Ezekiel okodu ke mmqñ ke ini emi enye ɔkɔkwɔrɔde mme ikɔ esie emi nnyin ikotde ke Ñwed Abasi?
- 5 Anie ke Ezekiel okoto osobo ke akpa ini enye osimde Babylon?
- 6 Nso ke Ezekiel okokut ke ini ekemende enye ke ñkukut eka iso enyin usuñ akwa Itie-ukpono Abasi?
- 7 Akpa odu-uwem mmqñ edi mbiet anie?
- 8 Akpa odu-uwem mmqñ ñkukut Ezekiel ɔkɔtɔñq ke mmqñ ɔwɔrɔ?
- 9 Ke mmqñ ke akpa eriyarare John okoto ɔwɔrɔ?